

ANEM

Asocijacija nezavisnih elektronskih medija
Association of Independent Electronic Media
Beograd, Takovska 9, tel/fax: + 381 11 322 5852, 3038 384

SOKOJ - Organizacija muzičkih autora Srbije
Mišarska 12-14
11000 Beograd, Vračar

Predmet: Odgovor na dopis SOKOJ-a povodom pitanja o tretmanu sredstava dobijenih od organa javne vlasti

Poštovani gospodine Stojkoviću,

Ovim putem Vam odgovaramo na dopis od 24.8.2015, kojim ste od Asocijacije nezavisnih elektronskih medija (ANEM) zatražili mišljenje povodom tretmana sredstava koje emiteri dobijaju iz budžeta Republike Srbije ili budžeta lokalnih vlasti, odnosno povodom toga da li i ova sredstva ulaze u prihod koji služi kao osnovica za obračunavanje autorske naknade.

Podsećamo Vas da je u avgustu 2014. godine stupio na snagu novi Zakon o javnom informisanju i medijima koji je predvideo potpuno nov način finansiranja medija iz javnih prihoda. Pre svega, direktno finansiranje iz državnih i lokalnih budžeta je Zakonom zabranjeno (izuzetno je moguće samo u prelaznom periodu, odnosno do privatizacije preostalih medija u javnoj svojini; krajnji rok za privatizaciju je 31. oktobar 2015. godine).

U tom smislu, mediji mogu da se finansiraju javnim sredstvima samo na osnovu sufinansiranja projekata od javnog interesa u oblasti javnog informisanja, koje je detaljno regulisano odredbama čl.17-28. Zakona o javnom informisanju i medijima.

Pomenutim odredbama se precizira šta predstavlja projekat (zaokružena programska celina), ko odlučuje o dodeli sredstava i kako se ta sredstva troše. Sredstva dobijena po ovom osnovu se troše za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja. Ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja podrazumeva proizvodnju (i potonje emitovanje) programskih sadržaja vezanih za: 1) istinito, nepristrasno, pravovremeno i potpuno informisanje svih građana Republike Srbije; 2) istinito, nepristrasno, pravovremeno i potpuno informisanje na maternjem jeziku građana Republike Srbije pripadnika nacionalnih manjina; 3) informisanje na srpskom jeziku pripadnika srpskog naroda koji žive van teritorije Republike Srbije; 4) očuvanje kulturnog identiteta srpskog naroda i nacionalnih manjina koje žive na teritoriji Republike Srbije; 5) informisanje inostrane javnosti na stranim jezicima kada je to od interesa za Republiku Srbiju; 6) informisanje osoba sa invaliditetom i drugih manjinskih grupa; 7) kao

podrška proizvodnji medijskih sadržaja u cilju zaštite i razvoja ljudskih prava i demokratije, unapređivanja pravne i socijalne države, slobodnog razvoja ličnosti i zaštite dece i mladih, razvoja kulturnog i umetničkog stvaralaštva, razvoja obrazovanja, uključujući i medijsku pismenost kao deo obrazovnog sistema, razvoja nauke, razvoja sporta i fizičke kulture i zaštite životne sredine i zdravlja ljudi i za 8) unapređivanje medijskog i novinarskog profesionalizma (član 15. ZJIM).

Sva sredstva koja se po tom osnovu dobijaju se moraju strogo trošiti na ostvarivanje projektnih zadataka i u tom smislu ne predstavljaju prihod onako kako ga vidi Zakon o autorskom i srodnim pravima. Ovaj "prihod" ne proizilazi iz redovne delatnosti emitera, koja podrazumeva emitovanje programskih sadržaja radi ubiranja komercijalnih prihoda, nego predstavlja pružanje medijske usluge u javnom interesu koja nema komercijalni karakter, koju organi javne vlasti finansiraju upravo zato što nemaju komercijalni karakter i što, u suprotnom, mediji ne bi imali nikakav interes da emituju takve sadržaje.

Pored toga, upućujemo Vas na Sporazum o tarifi koji je ANEM sklopio sa kolektivnim organizacijama OFPS i PI, gde je prepoznata posebnost projektnog (su)finansiranja. Tako član 3. Sporazuma, definiše prihod kao ukupan prihod sredstava koji korisnik ostvaruje po osnovu delatnosti emitovanja (na primer prihodi od prodaje reklamnog vremena i prostora, od iskorišćavanja repertoara i sl.), dok u članu 10. stav 2. precizira da se u prihod od emitovanja ne računaju: 1) prihodi koje korisnik ostvari *po osnovu sredstava dobijenih na javnom konkursu za projekte koji su usmereni na ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja*, u skladu sa zakonom koji uređuje javno informisanje, ili prihodi koje korisnik ostvari po osnovu projekata koje podržavaju domaći ili strani donatori; 2) prihodi koje korisnik ostvari po osnovu prodaje produkcije; 3) drugi prihodi koji nisu u vezi sa emitovanjem (poput iznajmljivanja emisione infrastrukture i sl.). Drugim rečima, sve ono što nije prihod od obavljanja delatnosti najuže shvaćeno kao emitovanje komercijalnih sadržaja nije prihod koji ulazi u obračun osnovice za naknadu za iskorišćavanje predmeta prava srodnih autorskom.

Zakon o autorskim pravima prilično široko definiše prihod od delatnosti, tako da daje osnov za ovakvo tumačenje. U prilog tome ide i činjenica da se radi o ostvarivanju javnog interesa u skladu sa Zakonom o javnom informisanju i medijima, te da se radi o strogo namenskim sredstvima bez komercijalnog karaktera, kao i to da je sporazum sa druge dve kolektivne organizacije stao na stanovište da se prihodi dobijeni po osnovu projektnog (su)finansiranja ne računavaju u osnovicu za obračun naknade za iskorišćavanje predmeta prava sličnih autorskom. Zbog svega navedenog smatramo da se prihodi od delatnosti moraju usko shvatiti, i to isključivo kao prihodi od pružanja komercijalne medijske usluge.

Beograd, 26.8.2015.

Za ANEM,

Milorad Tadić, predsednik